Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
PL 510
00101 Helsinki

Marica Twerin

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta
mmv@eduskunta.fi

Lausunto 20.11.2018

Asia: Lausunto valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi epäterveistä kaupan käytännöistä yritysten välisissä suhteissa elintarvikeketjussa (UTP-direktiivi) (U 29/2018)

Pyydettynä lausuntonaan Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry esittää kohteliaimmin seuraavaa:

Epäterveitä käytäntöjä elintarvikeketjussa esiintyy EU:n laajuisesti, myös Suomessa. Elintarvikeketjussa maatalousyrittäjä on heikoin lenkki. Päivittäistavarakauppa on erittäin keskittynyt Suomessa. Kahdella suurimmalla kauppakeskittymällä on yli 80 prosenttia markkinoista. Käyttämällä ostajavoimansa päivittäistavarakauppa on onnistunut siirtämään omia riskejään ja kustannuksiaan ketjun muille osapuolille. UTP-direktiivissä on ansiokkaasti kirjoitettu auki, miten päivittäistavarakaupan neuvotteluvoima toimii ja miten se vaikuttaa koko ketjun läpi. Jo Kilpailu- ja kuluttajaviraston alkutuotantoselvityksessä (2013) kerrottiin suoraan, ettei maataloustuottaja pärjää päivittäistavarakaupan eikä teollisuuden kanssa.

MTK pitää erittäin myönteisenä, että EU-tasolla annettaisiin direktiivi koskien epäterveitä kauppakäytäntöjä. Direktiivi jättää jäsenvaltioille riittävän harkinnanvaran, että jokaiseen maahan saataisiin toimivin ratkaisu.

MTK:n yhtyy valtioneuvoston kantaan koskien soveltamisalaa. Valtioneuvoston kannan mukaan soveltamisalaa tulisi laajentaa kattamaan elintarvikkeiden myynti pieniltä yrityksiltä myös vähintään keskisuurille yrityksille. Maatalousyrittäjät ovat useimmiten mikroyrityksiä eli erittäin pieniä.

MTK toivoo, että kolmikantaneuvottelut saatetaan hyvissä ajoin loppuun ja direktiivi voidaan antaa tämän Euroopan parlamentin aikana.

MTK:lla ei ole muuta lausuttavaa U-kirjelmästä.

MAA- JA METSÄTALOUSTUOTTAJAIN KESKUSLIITTO MTK ry

Marica Twerin
lakimies